

TANTÁRGYI ADATLAP

A KORRUPCIÓ GAZDASÁG- ÉS PÉNZÜGYTANA

BMEGT30V102

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

A KORRUPCIÓ GAZDASÁG- ÉS PÉNZÜGYTANA

Azonosító

BMEGT30V102

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Gilányi Zsolt   egyetemi docens   gilanyi.zsolt@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Közgazdaságtan Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek   Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa KT 2018.06.27. számú határozatával, érvényes 2018. szeptember 1-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A korrupció nem valami végzetlenül a társadalomra telepedett, és kezelhetetlen baj, félni tőle akkor kell, ha gazdasági és társadalmi törvényszerűségeit nem ismerjük. A korrupció ui. tünet, mely egy adott társadalom, társadalmi csoport szociológiai, gazdasági, és morális állapotát tükrözi. Korrupciós színvonalából a gazdaság színvonalára következtethetünk. Tantárgyunk célja, hogy a hallgatók vegyék észre: a korrupciót nem szerencsés morális problémává degradálni. Amennyiben pusztán kriminalisztikai és jogi eszközökkel lépnek fel ellene, bumeránghatásaként, transzparencia paradoxont idéznek elő. Hatékonyabb megelőzni, és visszaszorítani a korrupcióra készítő körülményeket. Kurzusunk célja, hogy a hallgatósággal megismertessük a korrupció természetét, makro- és mikro-gazdaságtanát, feltárásának pénzügyi és ellenőrzési ismereteit.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a korrupciókutatás speciális, multidiszciplináris természetét.
2. Ismeri a korrupcióban érdekelt korrupt szereplők érdek és értékrendszerét, és az általuk formálódó ún. „korrupciós kultúrát.”
3. Tisztában van vele, hogy összetett társadalmi, gazdasági jelenségről van szó, melynek ugyanúgy van szo-ciológiai, történelmi, kulturális, etikai, kriminológiai tartalma, miként mikro- és makro-gazdasági és pénzügyi következménye.
4. Tisztában van vele, hogy a kriminális jelenségként korrupció (melyet a hatályos jogszabályok nevesítenek,) mellett vannak nem kriminálisan korrupt (tehát a hatályos jog szerint nem tiltott, de korrupt) cselekmények is, ismeri ezeket, és el tud igazodni közöttük.
5. Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, hogy a korrupciót be tudja azonosítani, nevével tudja nevezni, elkülönítve egyéb gazdasági természetű vétségektől.
6. Ismeri a korrupciót vizsgáló teszteket, statisztikus, illetve GDP-arányos méréseket
7. Ismeri felderítésének, beazonosításának gazdasági, pénzügyi, pénzügyi-ellenőrzéstani módjait.
8. Belátja, hogy a korrupció ellen fel lehet venni a „harcot”, de sokkal hatékonyabb a megelőzése, a korrupcióra készítő körülmények kiiktatása, illetve feloldása.
9. Tisztában van vele, hogy pusztán csak kriminális eszközök fokozásával (büntetési tételek szigorításával, és rendőri eszközökkel) paradox módon nem csökkenthető a korrupció érzékelhető mértéke.

Képesség

1. Képes felismerni korrupcióérzékeny helyzeteket, és közöttük eligazodni.
2. Képes formalizálni a vizsgált jelenséget, a matematikai és formális logika eszközeivel hatékonyan és gyorsan képes nevével nevezni a korrupciós esetet, elkülönítve a nem korrupt, de vétkes egyebektől.
3. Rendelkezik azokkal a képességekkel, hogy a korrupciós eseteket ne keverje össze egyéb gazdasági vétség-ekkel (pl. csalás, sikkasztás, hűtlen kezelés), melyek nem korrupt természetűek.
4. Képes a környezete számára ún. integritás-programokat kialakítani, illetve kezelni, a transzparens (átlátható) gazdasági- és köz-viszonyok kialakítása érdekében.
5. Rendelkezik azokkal az ismeretekkel, melyek segítségével képes meghatározni a korrupció (a korrupt gazdasági és közviszonyok) mikro- és makrogazdasági következményeit, adott esetben pénzben is kifejezhető következményeit.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Törekszik a korrupciónak az államháztartásra és közpénzügyekre gyakorolt teherterheléseit csökkenteni, javaslataival segíteni a gazdasági szereplőket.

Önállóság és felelősség

1. Kellő felelősséggel, és tudással rendelkezik ahhoz, hogy felelős döntéshelyzetbe kerülve korrekten kezeljen korrupció által veszélyeztetett helyzetet.
2. Javaslatakat képes megfogalmazni környezete integritásszintjének növelése, valamint a korrupcióra készítő körülmények feloldása érdekében.
3. Felelősséget érez az üzleti-, gazdasági- és közélet tisztasága tárgyában.

Oktatásmódszertan

Frontális előadások, frontálisan bemutatott számítási gyakorlatok és problémamegoldások.

Tanulástámogató anyagok

- Ákos Endre et. al. (2004): A Számvevőszéki ellenőrzés szakmai szabályai. ÁSZ – Módszertani Kiadványok. Állami Számvevőszék. (<https://www.asz.hu/storage/files/files/%C3%96sszes%20jelent%C3%A9s/2015/15027j000.pdf?download=true>)
- Balogh Péter – Szántó Zoltán (2018): Az integritás koncepciója és mérése. Magyar Tudomány. 4.
- Báger Gusztáv – Kovács Árpád (2005): Korrupció és számvevőszéki ellenőrzés lehetőségei. Fejlesztés és Finan-szírozás. 3.
- Gombár Csaba – Hankiss Elemér – Lengyel László (szerk.)(1998) Írások a korrupcióról. HELIKON - KORRI-DOR POLITIKAI KUTATÁSOK KÖZPONTJA
- Huff Endre Béla (2011): Etikai kontroll, az államháztartás és közpénzügyek tervezésében, vitelében, ellenőrzésében. NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ 244-278. o.
- Huff Endre Béla (2013): A korrupció háromszereplős modellje. Büntetőjogi Szemle. 1-2.
- (<http://ujbtk.hu/huff-endre-bela-phd-a-korrupcio-haromszereplos-logikai-modellje/>)

- Huff Endre Béla (2015): Korrupció, avagy a transzparencia paradoxona. *Economica* 4/1. 17-27. o. (<http://gk.uni-pae.hu/downloadmanager/download/nohtml/1/id/4000043>)
- Kornai János (1980): A hiány. KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ
- Kovács Árpád (2003): Pénzügyi ellenőrzés változó erőterben. PERFEKT KÖNYVKIADÓ
- Lambsdorff, J.G. (2000): Wie last sich Korruption messen? Der Korruptionsindex von Transparency International. SPRINGER FACHMEDIEN
- Lambsdorff, J.G. (2007): The Institutional Economics of Corruption and Reform. Theory, Evidence and Policy. CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS
- Kornai János (1980): A hiány. KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KÖNYVKIADÓ
- Pulay Gyula (2017): Miért (lehet) eredményes eszköz a szervezeti integritás a korrupciós megelőzésre? Köz-gazdaság. Augusztus
- Sebestyén Tibor (2005): Korrupciós trendek a magyar és nemzetközi adatok tükrében. Polgári Szemle. 3-4

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy összegző írásbeli teljesítményértékelés (házi dolgozat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés (házi dolgozat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja egy, a szorgalmi időszakban beadandó, 7-15 oldal terjedelmű házi dolgozat formájában, a témaválasztáshoz kapcsolódó feltételeket és az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- összegző tanulmányi teljesítményértékelés (házi dolgozat): 100%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	85–90
Jó	72,5–85
Közepes	65–72,5
Elégéséges	50–65
Elégtelen	50

Javítás és pótlás

A szorgalmi időszak végéig beadandó házi dolgozat a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz.) rendelkezései szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzat (TJSz.) által előírt díjak megfizetése mellett pótolható vagy javítható, legkésőbb a pótlási időszak végéig.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	14×2=28
félévközi készülés a kontakt órákra	14×1=14
házi dolgozat elkészítése	18
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll.

- 1 Definíciós, ontológiai problémák: Korrupció beazonosításának szakmai szintű nehézségei; Multidiszciplináris megközelítés
- 2 A korrupciókutatás különlegessége: Diagnosztikus módszertan; formális- és szimbolikus-logika módszere; kvantitatív és kvalitatív módszerek; A korrupciókutatás elmélete
- 3 Az un. „korrupciós kultúra” természete: Korrupt magatartásformák feltérképezése; Kommunikációs technikák; Kriminális- és nem-kriminális korrupt szövetség
- 4 A korrupció gazdaságtana /1. Felmérése: Szocialista- és versengő kapitalista hiánymodellek; Korrupciós fertőzöttség mérése, a Transparency International Lambsdorff féle statisztikus módszerével (CPI); A korrupciós fertőzöttség feltérképezése; A korrupció makro- és mikro-gazdaságtana; A versengés mérése (ICI)
- 5 A korrupció gazdaságtana /2. Feltárása (leleplezése): Gazdasági-, jogi-, politikai modellek; Mikro- és makro-gazdaság ellenőrzéstana; A korrupciós ellenőrzés intézményrendszere; Integritás, avagy transzparens társadalom. ; Transzparencia paradoxon
- 6 A korrupció gazdaságtana /3. Megelőzés: Prevenció, Korrupció és szocializáció, Integritás mértékének mérése az integritás indexel (IPI)
- 7 Összefoglalás

További oktatók

Dr. Huff Endre főiskolai docens hebke@freemail.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlapot a Közgazdaságtan Tanszék vezetője hagyja jóvá.